

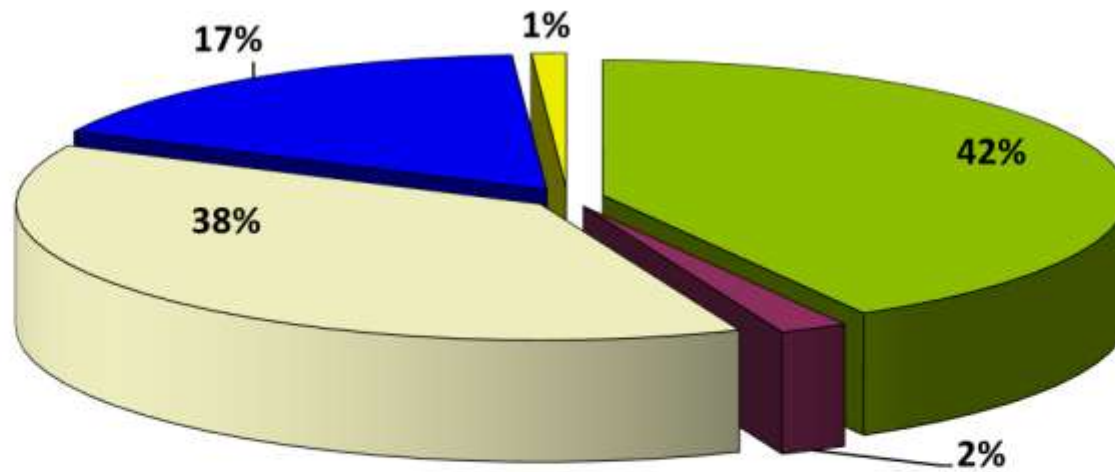
Polskie ciepłownictwo systemowe ad 2013

Stabilne podwaliny dla przyszłego porządku ciepłowniczego

Bogusław Regulski Wiceprezes Zarządu IGCP

Debata : Narodowa Mapa Ciepła - Warszawa 22 listopada 2013

Struktura form zaopatrzenia gospodarstw domowych w ciepło w Polsce ogółem*

Ciepło z sieci	Ze źródeł lokalnych
Ogrzewanie indywidualne	Ogrzewanie piecowe
Inne sposoby	

*Mieszkania 2011 - Narodowy Spis Powszechny – GUS 2013

Stan procesów zarządzania branżą ciepłowniczą

Generalnie – **brak jednolitych zasad**

Dostarczanie ciepła z sieci ciepłowniczych – totalna regulacja:

koncesjonowanie,

taryfikacja,

obowiązki podatkowe (akcyza, VAT, podatek od nieruchomości, opłaty za zajęcie dróg.....)

obowiązki ekologiczne (limity CO₂, standardy emisyjne z instalacji, opłaty ekologiczne...),

obowiązki efektywnościowe

Dostarczanie ciepła na małą skalę lub indywidualnie – brak regulacji albo liberalne podejście do istniejącego!

Tendencje w zaopatrzeniu w ciepło

Generalnie – **sukcesywne zmniejszanie potrzeb i poprawa efektywności wykorzystania ciepła**

- powierzchnia mieszkań (czyli tzw gospodarstw domowych) ogrzewanych z systemów ciepłowniczych zwiększyła się o ponad 15% (według danych GUS ze Spisu 2002 i 2011);
- natomiast dla ogrzania tych odbiorców potrzebujemy mniej energii pierwotnej niż 10 lat temu i to o prawie 30%.
- wskaźnik zużycia ciepła na ogrzanie 1 m² powierzchni (wg IGCP) spadł od roku 2004 o ponad 20% (kształtuje się obecnie na poziomie około 115 kWh/m²/rok);
- emisja CO₂ z nośników energii niezbędnych dla wytworzenia ciepła dla ogrzania 1 m² powierzchni mieszkania w ciągu roku, na przestrzeni ostatnich 10 lat spadła z 920 kg do 658 kg!.

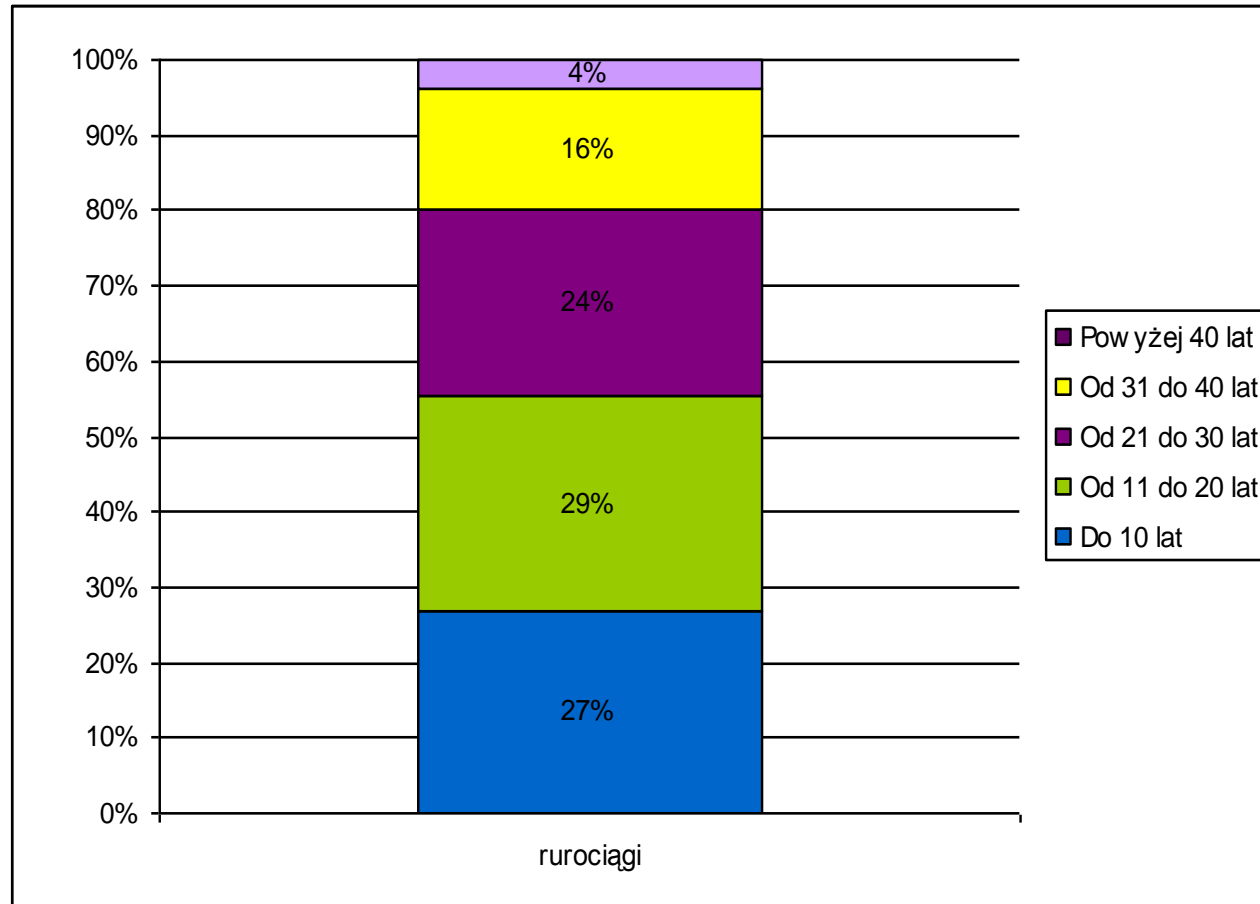
W dalszej perspektywie przewiduje się stopniowe zmniejszanie się wielkości zapotrzebowania na ciepło i wzrost zapotrzebowania na ciepło dla przygotowania ciepłej wody użytkowej i produkcji chłodu.

Stan infrastruktury technicznej ciepłownictwa w Polsce

- Dekapitalizacja majątku trwałego : **53,2%**
- Moc zainstalowana w systemach ciepłowniczych: **58 147,9 MWt**
- Udział źródeł o mocy mniejszej niż 50 MWt : **53,0%**
- Udział paliwa węglowego w produkcji ciepła: **74,5%**
- Sprawność wytwarzania ciepła : **85,3%**

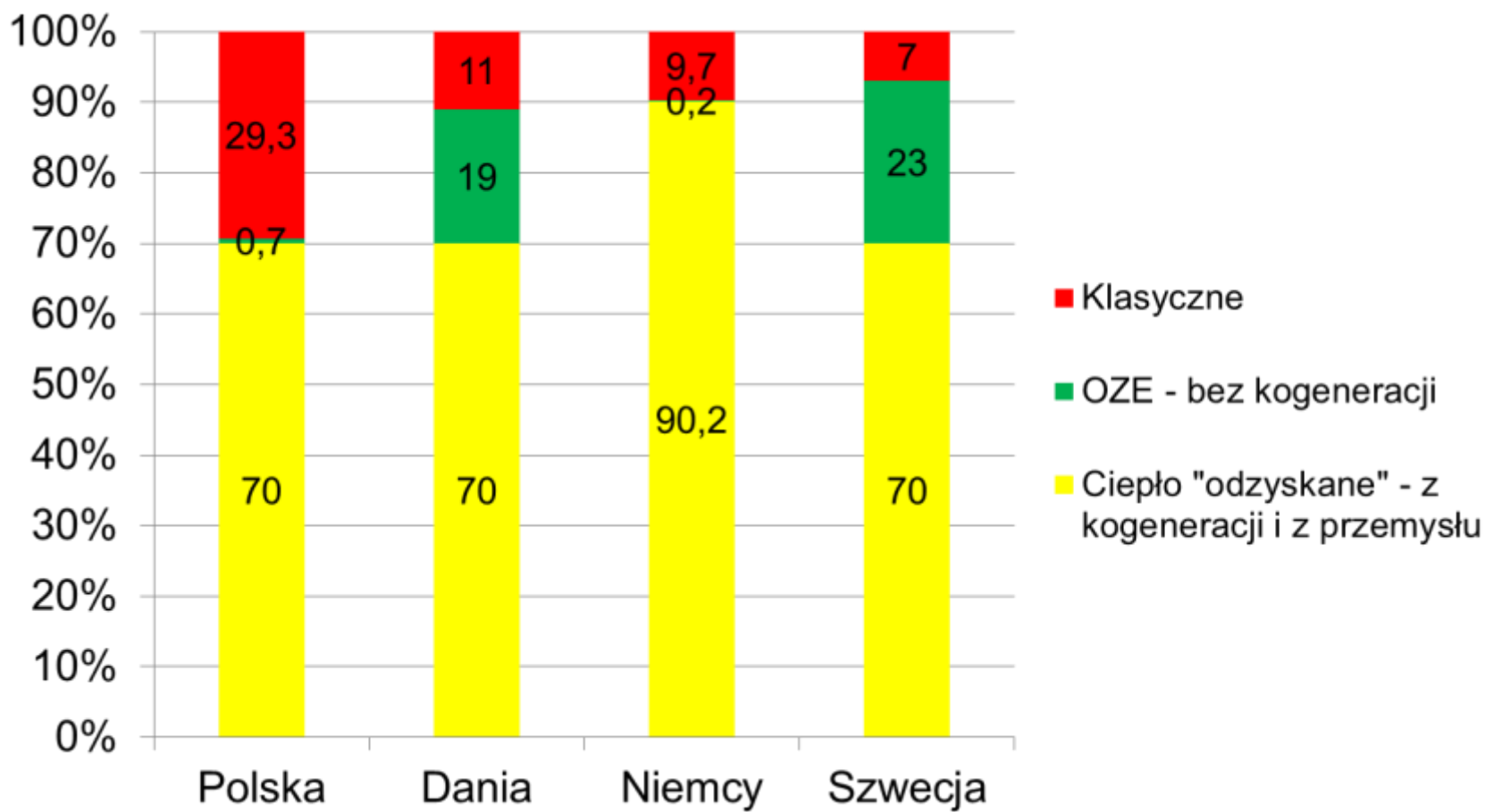
- Długość sieci ciepłowniczych : **19 794,1 km**
- Sprawność przesyłania ciepła : **86,7%**
- Udział sieci preizolowanych: **48,6%**

Struktura wiekowa systemów ciepłowniczych w Polsce*

*opracowano w IGCP na podstawie danych z próbki 25% przedsiębiorstw zrzeszonych w IGCP, według stanu z września 2008 roku.

Jakość ciepła systemowego na tle niektórych krajów Europy

Kierunki działań modernizacyjnych w systemach ciepłowniczych w Polsce

- Zwiększenie ilości ciepła wytwarzanego w procesie kogeneracji w instalacjach dostarczających ciepło do systemów ciepłowniczych – przede wszystkim przebudowa istniejących klasycznych ciepłowni;
- Efektywne i korzystne dla odbiorców zagospodarowanie lokalnych zasobów energii odnawialnej do produkcji ciepła.
- Zagospodarowanie ciepła z procesów termicznej utylizacji odpadów komunalnych;
- Rozbudowa istniejących systemów ciepłowniczych dla objęcia nowych rynków ciepła;
- Modernizacja i optymalizacja pracy systemów ciepłowniczych obsługujących obecne rynki ciepła;
- Wykorzystanie ciepła do produkcji chłodu;

Organizacja rynku ciepła – stan obecny

Przedsiębiorstwo ciepłownicze:

- jest zobowiązane do optymalizacji pracy systemu i minimalizacji kosztów dostarczania ciepła;
- sprzedaje ciepło odbiorcom przyłączonym do sieci;
- może świadczyć usługi przesyłu i dystrybucji ciepła na rzecz: wytwórcy ciepła, odbiorcy ciepła lub przedsiębiorstwa obrotu, jeżeli będzie to możliwe technicznie i ekonomicznie, chyba że taka usługa spowoduje wzrost opłat za dostarczanie ciepła dla dotychczasowych odbiorców.

Ale, - przedsiębiorstwo ciepłownicze, poprzez bezpośredni kontakt z odbiorcami, jest już dzisiaj realizatorem mechanizmów konkurencji działającej w obszarze zaopatrzenia w ciepło;

Jak wygląda konkurencja na rynku ciepła

Widziana oczami przedsiębiorstwa ciepłowniczego:

- poprzez porównywanie swojej oferty z dostępnymi lokalnie alternatywnymi sposobami zaspokajania potrzeb na ciepło odbiorców.

Widziana oczami odbiorcy ciepła:

- tylko poprzez porównanie kosztów (cen) finalnych pomiędzy alternatywnymi sposobami - byle taniej a nieważne skąd i jak...

Widziana oczami teoretyków rynków sprzedaży (w tym niektórych wytwórców ciepła) :

- tylko przez porównanie cen wytwarzania ciepła na wejściu do procesu przesyłu i dystrybucji – reszta nie ma znaczenia..

Widziana oczami regulatora:

- nie ma konkurencji....

Nowa (?) organizacja rynku ciepła - dylematy

Mechanizmy w całym obszarze zaopatrzenia w ciepło muszą przede wszystkim zauważyć, że mają dotyczyć nie konkretnego produktu ale efektu, a także:

- uwzględnić wyrównanie obciążeń regulacyjnych dla wszystkich potencjalnych uczestników, aby pokazać poziom efektywności;
- zagwarantować optymalizację kosztów dla odbiorców, pod warunkiem ustalenia jasnych reguł konkurencji;
- zapewnić długofalowe bezpieczeństwo dostaw;
- zagwarantować możliwość realizowania określonych przez państwo scenariuszy technicznych, ekonomicznych i ekologicznych;
- zapewnić narzędzia dla rozwoju wszystkich działających z tym obszarze;

Przykład nowych możliwości

- Przedsiębiorstwa ciepłownicze dostarczają i sprzedają ciepło odbiorcom, pozyskane w najkorzystniejszy cenowo i ekologicznie sposób ze źródeł własnych i obcych,
- zarządzają posiadanymi sieciami ciepłowniczymi i rozwijają rynek (w tym sieci),
- wytwórcy ciepła konkurują ceną i jakością i zajmują się tylko jak najefektywniejszym wytwarzaniem ciepła (w kogeneracji, oze itp.) ;
- ❑ Korekta mechanizmów popytowych w ciepłe - konsumenci ciepła powinni zostać objęci odpowiedzialnością za efektywność zaopatrzenia w ciepło oraz ekologię np. poprzez określenie minimum standardu (obowiązkowy udział oze, ograniczenie niektórych technologii itp.)

Dyrektywa 2012/27/UE a organizacja obszaru zaopatrzenia w ciepło

- Porządkowanie obszarów zaopatrzenia w ciepło poprzez stworzenie Narodowych Map Ciepła – realizacja celów w wyniku makroanalizy rynkowej, ekologicznej i ekonomicznej na poziomie ogólnokrajowym.
- Wprowadzenie rozwiązań technicznych o wysokiej efektywności – kogeneracja, ciepło odpadowe z instalacji przemysłowych, instalacje wykorzystujące OZE;

Jednocześnie:

- Powszechne opomiarowanie zużycia ciepła;
- Powszechne stosowanie podzielników kosztów i informacji o zużyciu energii;
- Pozorne zwiększenie obszaru świadczenia usług energetycznych.